

22749

ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՆ ԲՈԼՈՅ ՑԵՍԿՐԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՐ

23

05 FE Հ Ա Խ

Համամիաւրենական մեհենա-շահեռությին կայտնենորք
բանվանների յև բատրակների Աշխատավորութ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ №

(ՀՈՎԻԿ-ՏԱՎԱՐԱԾՆԵՐԻ ՑԵՎ ՆՐԱՆՑ
ՈԳՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)

331.1
Հ-89

Հրատարակության Ա. Տ. Կ. բանվարմերի յև բատրակների
Արհմարդական Հայուսանի Համբագետական Կոմիտեի

1931

25 FEB 2013

15 JAN 2010

531-1 ԿԴ
4-89

ՄԵՔԵՆԱ-ՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆՆԵՐԻ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ ԲԱՏՐԱԿՆԵՐԻ ԱՐՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՃԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

(Հոգիվ—օտվարածների յեվ երանց ողբականների
համար)

1. Սույն պալմանագիրը կնքվում և մի կողմից

1008
38332

ՀՐՁՄԱՆԻ

գլուղի լիազոր—քաղ.

ի,

(Անուն և Ազգանուն)

վորը հետագալում կոչվելու յե «ՎԱՐԶՈՂ» և
լիազորագրով տրված
գյուղխորհրդի կողմից և Մ. Տ. Կ. բանվորների և բա-
րակների Միության

ՀՐՁԿՈՑԻ ԼԻԱԶՈՐ—ՔԱՂ
(Լիազորի անուն և

և միջոցավ լիազոր-

ԴՐԱԽԵՂՎԱՐ № 6462 (Բ) ԳԱՎԳԱՐ № 606 ՑԻՐԱԺ 25,000

Գետիքատի ռազմաբան Յ. Ք. Խ.

գիր № արված և 193 թ.

ի կողմից, հովիք—առվարածներ
(սպականներ)-ի քաղ. (Դրել հովիք—առվարած
ների (սպականների) տնօւն և ողբանածները և առըէքը)

2. Վարձողը վարձում և

(Ցույց առ

սեղոնի 193 թ. հաշ-

քանի ամիս)

(Ամիսը)

վելով այդ թէ

(Ամիսը)

մինչև թէ

(Ամիսը)

արածացնելու

պուղի գլուխ

վորից գլուխ ձի գլուխ

ով գլուխ կով գլուխ վոչխար,
ով (գառներ) և այն:

3. Հովիք—առվարածները (սպականները) պար-
ավորվում են կտարել սուլուն պայմանագրով վերցրած
զարտականություններն այն և՝ ա) Թուլլ չտալ հո-
սում—նախիրում հիվանդ անասոններին և այդ մա-
սին անմիջապես հայտնել գլուղիսորհրդին ցուցաբե-
րած կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների մա-
սին: բ) Կենդանիների նկատմամբ լինել խնամքով
և նրանց հիվանդության, կորցնելու կամ հոտից—նախօ-
րից հեռանալու մասին հայտնել տիրողը: գ) Աշխա-
ռանքի ժամերին շիռողնել հոտը—նախիրն և զբաղ-
վել անձնական գործերով: դ) Ցույց տալ առանձին
տգնություն կենդանուն հիվանդանալու գեպքում:
ի) Ժամանակին ջրել հոտը—նախիրը արածացնելու ժա-
մանակ և ընտրել լավ արոտատեղը: դ) Հոտը—նախի-
րը ջրել կեղտոտ աեղերից և թուլլ չտալ հիվանդ
անասուններին խմելու այդ ջրից: ե) Զգուշանալ կեն-
դանիների վիրավորումներից, չծնծել նրանց և թուլ-
չտալ այն գաշտերում, զորաեղ չի թույլատրված, ա-
ռածացնելու հոտը—նախիրը: ը) Հոտը—նախիրը ա-
ռածացնելու ժամանակ զգուշանալ չար կենդանիներից
և վալրենի զազաններից: թ) Արոտատեղից վերագու-
հալու ժամանակ հոտը—նախիրը քշել մինչև (ցուց
տալ տեղը):

թէ
(Վորեեղ—գլուղամեջ թէ)

ժ) Հոտը—նախիրն առավատները հավաքել հեռելու

զանդ):

4. Հովիվ—տավարածներն (ոգնականներ) պարագավորվում են իրենց վորակը բարձրացնել, սովորել կաշմակերպվելիք դասընթացներում, իսկ վարձողն իր հերթին պարագավորվում ե ոժանդակել նրանց:

5. Վարձողը պարտավորվում է.—ա) Հիվանդանատուններին չտալ հոտին—նախրին և յեթե արդիսին տրվի՝ այդ անասունի տերը դատական պատասխանատվության և կանչվելու և տալու յե իր հիվանդանատունի պատճառով վնասված անասունների արժեքը: բ) Ցանկապատել վտանգավոր տեղերը հոտինախրի ճանապարհին:

6. Հոտում—նախրում տրված անասունների կորցման կամ վնասման դեպքում, յեթե այդ առաջ և լեկել հովիվ—տավարածների (ոգնականների) պարագավորությունները բարեխղճորեն չկատարելու պատճառով, հովիվ—տավարածները (ոգնականները) կը թում են նյութական պատասխանատվություն—համաձայն գոլություն ունեցող աշխատանքային որենքների և բացի այդ կարող են հեռացվել աշխատանքից առանց նախապես զգուշացվելու ու դուքս յելքի նը պատահալու:

Բոլոր վեճերն ու կոնֆլիկտները, վորոնք առաջ են յեկել հովիվ—տավարածների (ոգնականների) պարագավորությունները չկատարելուց, անասունների կորցման և վնասման համար, լուծվում են շրջանային ժողովադատությունում:

7. Հովիվ—տավարածների (ոգնականների) աշխատավարձը, հոտը—նախրին արածացնելու համար բանվորական որվա (8 ժամ) բացի, աշխատած լրացուցիչ 2—ժամվա հետ միասին սահմանվում ե.

Ծխատերերի իմբերի, Յուրաքանչյուր գլուխ—անավորոնք անասուն են սունի ամբողջ սեղոնի համար տվել հոտում արածացնելու:

Մոշար յեղ Հյուրական անսառն	Մահը յեղ Հյուրական անսառն	Զիանը անսառն			
Բ.	Կ.	Բ.	Կ.	Բ.	Կ.

Կուլակ տնտեսություն
Ունեվոր տնտեսութ.
Միջակ տնտեսութ.
Զքավօր տնտեսութ.

և աշխատավարձը բնականով տրվելիքը

(Ցույց առ վորքան և ժամանակը)

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Յուրաքանչյուր գլուխ տնտեսունի համար, վորը տըրվում ե հոտում—նախրում, վարձ ե սահմանվում միջակ տնտեսությունների՝

համար կրկնապատիկ չափով, համեմատած չքավոր անտեսության արվելիքի, ունենոր անտեսությունների համար 4-ապատիկ չափը, համեմատած չքավոր անտեսության հետ և կուլակ անտեսության համար 6-ապատիկ չափը, համեմատած չքավոր անտեսության արվելիքի:

Հնդիանուր գումարը ամբողջ հօսի—նախրի, ամբողջ սեղոնի համար սահմանվում է ոռութիւնի կոպեկ:

Հովիկ—տավարածների (ոգնականների) աշխատավարձը դասավորվում է հետեւալ կերպ՝ հովիկ—տավարածին ոռութ. կ. ոգնականին ոռութ. կոպեկ:

(Յուրաքանչյուր ոգնականի աշխատավարձը չպետք է պակաս լինի հովիկ—տավարածի աշխատավարձի 80%-ից):

ԽԱՆՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ.—1) Սեղոնի ընթացքում հառում—նախրում ավելացած անասունների յուրաքանչյուր գիմի համար որվում և ըստուցիչ վարձատրություն.—յեթե դա տեղի է ունենում սեղոնի առաջի կիսում, անասունի տերը տալիս և նախատեսված գումարը լրիկ, իսկ յեթե տեղի է ունենում սեղոնի 2-րդ կիսում, անասունի առը առալիս և նախատեսված գումարը կիսի չափը:

2) Սեղոնի ընթացքում հառում—նախրի անասուն պակասելու զեղքում և զիվ—տավարածը (ոգնականը) սահմատ է նախատեսված գումարը ու առջև սեղոնի համար լրիկ։ Պակասու անասունների վարձն ընկնում և մընացած անասունների անգերի վրա (վորը բաժանվում է քառ անասունների քանուկի):

Ճավիկ—տավարածի (ոգնականի) վորին մեկի չափակայության (հիվանդության, ենուցում և այլն) ժամանակամիջոցի համար հիվալին հասանելիք տշխատավարձը բաժանվում է մասցածների վրա, ինթե նրա փոխարեն նոր մարդ չի վարձվեր

3. Հովիկ—տավարածների (ոգնականների) աշխատավարձը արվում է ամսական և անգամ:

Ժամկետում լիազորների միջոցով և ժնուկանով աշխատավարձը արվում է ժամկետում:

ԽԱՆՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Հովիկ տավարածների (ոգնականները) վոչ մի զեղքում տշխատավարձը իրենք չեն հավաքում, ու այդպիսին սատնում են վազորից։

Բոլոր հաշիվներն աշխատավարձ սատնալու մասին դրվում ե սույն պարմանադրին կցված հատուկ հաշվութերթում հովիկ—տավարածների (ոգնականների) անհատական պատասխանատվությամբ։ Վերջնական հովիկը փակվում է սեղոնը մերժանալուց 3-րդին

ընթացքում։ Վերջնական հաշիվը փակելու դեպքում
առաջացած ձգձգումների համար, վարը տեղի լի ու-
նենում վարձողի պատճառով, վարձողը պարտավոր և
հովիվ—տավարածի (ողնականի) հաշիվը փակել առ-
լով նրա ձգձգված որերի աշխատավարձը, ինչնելով նրա
որական միջին աշխատավարձից։

9. Վարձողը պարտավոր և սույն պայմանագիրը
առողջագրելուց հետո վոչ ուշ քան 10 որվա ընթաց-
քում հավաքել անասնատերերից արածացնելու համար
նախատեսված ամբողջ գումարը։ Այդ գումարը վար-
ձողը պարտավոր և պահ տալ խնայողական գրամտր-
դում հատուկ հաշվով։

10. Այն հովիվ—տավարածներն (ողնականները),
վորոնք չունեն ապրելու տեղ, վարձողը պարտավոր և
տալ այդպիսիներին բնակարան վարձման ամբողջ սե-
զոնի ընթացքում։

11. Վարձողը պարտավորվում և հովիվ—տավա-
րածների (ողնականների) շուրջը լվանալ տալ և տալ
բաղնիքի կամ լողանալու հարմարություն լուրաքան-
չուր 10-որը մեկ անգամ ժարձողի հաշվին։

12. Վարձողը պարտավոր և տալ հովիվ—տավա-
րածին (ողնականին) հետևյալ արտահագուստը (թվել
ինչպիսիք և ինչ ժամանակված համար)։

Արտահագուստը բնականով չտալու դեպքում
վարձողը պարտավոր և տալ այսպիսիք դրամով ազա-
շուկայի գներով։

13. Վարձողը պարտավոր և հովիվ—տավարա-
ծին (ողնականին) ապահովագրել, իսկ նրանց հիվան-
դության դեպքում տալ ճրի ուտելիի։

ամիս, մինչնույն ժամանակ վար-
ձողի հաշվով տեղափոխել բժշկակայան կամ հիվանդի
մոտ ըերել գժիշկ, միաժամանակ նրա հիվանդանոլու
մասին տեղյակ պահել Միությանն ու Աշխատեսչին։

14. Վարձողը պարտավոր և թույլատրել հովիվ
—տավարածին (ողնականին) մասնակցելու Արհմիու-
թյուններին, Խորհրդային, Կոռպերատիվ և քաղաքա-
կան կազմակերպությունների կողմից հրավիրված հա-
մագումարներին, Կոնֆերանսներին, պլենումներին,
պահպանելով նրան հասանելիք աշխատավարձը։

15. Այն գեպքում, իբրև սեղոնը կրճատվում և
ընական պայմաններից վարձողը պարտավոր և վճ-
րել վարձվածին սույն պայմանագրով նախատեսնված
աշխատավարձն ամբողջ սեզոնի համար լրիվ։

16. Վարձողը պարտավորվում և լուրաքանչյուր
վարձվածին տալ շաբաթական մեկ որ հանգիստ և ա-
զատել աշխատանքից հատուկ հանգստի որերին ու
էեղափոխական տոն որերին (հունվարի 1-ին, 22-ին,
մարտի 8-ին, 12-ին և 18-ին, մայիսի 1-ին, 2-ին,
նոյեմբերի 7-ին և 8 ին և Աշխատողկոմատի կողմից
սահմանված հատուկ հանգստի որերին (տես Աշխատես-
զրքի № 112 հոդվածը)։ Յեթե այսպիսիք հնարավոր
չե տալ վարձվածին, դրա փոխարեն պետք և տրվի

Հըսմանկան գոյացութեառու լուրաքանչյուր որվա հա-
մար լուրաքանչյուր վարձվածին առը
կողեկ:

17. Հովիվ—տավարածին (ոգնականին) ժամա-
սկից շնւա (Նբանց անպիտանութիւնն զեպօւմ) էե-
տացնելուց, վարձողը պարտավոր և տալ նբան 12
բանվորական որվա աշխատավարձ, իբրև լեւէի նպաստ
թե բնական և թե դրամական մասը):

Այն զեպօւմ, իբրև հեռացուաց տեղի յե ունե-
առմ մինչև սեղոնի վերջը անհարգելի պատճառով
վարձողը պարտավոր և տալ հեռացգողին դուրս լեւէի
նպաստ—նրա մեկ ամսական աշխատավարձի չափով:

18. Բոլոր հովիվ—տավարածներին (ոգնական-
ներին), վարձողը, պարտավոր և տալ լուրաքանչյուր
ոմսվա աշխատած ամսվա համար 2 բանվորական որ-
վա սրձակուրդ, կամ դրամական փոխհատուցուա
ռուր, կը:

19. Սույն պալմանազիրի կետերը խախտելու դեպ-
ուամ վարձողը պատասխանատվութիւնն և լենթարկ
կում քրեյտիկան որենսգրքի համապատասխան կետով:

20. Վարձողը պարտավոր և մուծել Միությանը
ու կ. վարից ու կ. վարից պայմանագիրը ստորագրելուց անմիջապես և
ժողովական:

21. Լրացումեր

22. Մինուուն ժամանակ վարձողը պարտավոր
և հովիվ—տավարածների (ոգնականների) աշխատա-
վարձը տալուց անմիջապես մուծել Միության գր-
քամարկին աշխատավարձի ^{9/10} կուտա-
կրթական և կազմակերպչական աշխատանքների հա-
մար (թե բնական և թե դրամական աշխատավարձին
յիշելով):

23. Սույն պալմանազիրը կնքվում և ստորագրո-
վում և չորս որինակից, վորից մեկը մասմ և վարձո-
գի մոտ, 2 բղը՝ վարձողի մոտ, 3 բղը՝ Միության և
4-ը՝ Գյուղխորհուում:

Բոլոր այն պալմանները, վրոնք չեն նախա-
տեսված սույն պալմանազիրը, պարտավորին և
գորություն ունեցող «ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԿԱՆՈՆՆԵ-
ՐՈՎ» և նոր հրատարակելիք հովիվ—տավարածների
(ոգնականների) մասին որենքներով:

ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վարձող՝

Վարձողը՝

Միության՝

Սույն պալմանազիրը տոմարագրած և
կուպխար-

հրդիք

»

193

Գյուղխորհու ուղագրաւրյամ:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0204113

